

Wskazania badanych dzieci na każde z pytań testu EARHT2 przeprowadzonego w ramach projektu *Proces rozwijania przez dzieci intuicji i zarysów pojęć astronomicznych*

Odpowiedzi dzieci w formie zakreślenia jednego z kilku obrazków (symboli graficznych) na każde pytanie w teście EARHT2 przedstawiłem w tabelach od 1 do 9. Każda tabela przedstawia odpowiedzi dzieci na inne pytanie zawarte w teście, a kolejność tabel odpowiada kolejności pytań w teście EARHT2.

Konstrukcja każdej z tabeli jest taka sama. W pierwszej kolumnie przedstawiam w miniaturze oglądane obrazki (będące schematycznymi grafikami). Zostały one uporządkowane od tych, które związane są z pojęciami zbliżonymi do naukowych (modelami naukowymi), poprzez zarysy pojęć (modele uproszczone) do intuicji (modeli wstępnych). W drugiej kolumnie podaję liczbę dzieci wybierających dany obrazek. W trzech kolejnych kolumnach podaję szczegółowe informacje dotyczące dzieci. W trzeciej kolumnie różnicuję płeć dzieci, w czwartej miejsca zamieszkania, a w piątej wiek badanych dzieci.

Badania zostały zrealizowane dzięki dofinansowaniu

- Narodowego Centrum Nauki. Projekt badawczy realizowany w 2017-2018 pn. *Dziecięca astronomia. Jak starsze przedszkolaki i mali uczniowie wyjaśniają kształt Ziemi, miejsce Ziemi w kosmosie oraz zjawisko dni i nocy* (nr 2017/01/X/HS6/01980);
- Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie. Projekt badawczy realizowany w latach 2018-2019 pn. *Dziecięca astronomia. Skuteczność tutoringu rówieśniczego* (nr BSTP 15/18-I).

Źródło:

- Jelinek, J. A. (2020). *Dziecięca astronomia. Intuicje i zarysy pojęć astronomicznych: mity, wyniki badań i wnioski pedagogiczne*, Warszawa, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej (w druku).
- Jelinek, J. A. (2019). The effectiveness of peer tutoring in the field of teaching basic astronomical concept among older preschoolers and young pupils. A quantitative analysis. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanitas Pedagogika*, 19, 147-158. Dostęp <https://www.sbc.org.pl/dlibra/publication/408114/edition/383576/content>

Tabela 1. Jaki jest kształt Ziemi – dane dotyczące odpowiedzi dzieci na pytanie (1) *Jak wygląda Ziemia?* (*What does the earth look like?*)

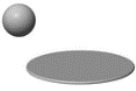
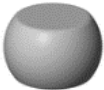
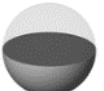

<i>Jak wygląda Ziemia?</i> What does the earth look like?		Dane dotyczące dzieci, które wybrały dany obrazek						
		Płeć (sex)		Zamieszkanie (city)		Wiek (age)		
		Ch. (boys)	Dz. (girl)	Miasto (city)	Wieś (village)	5-6 lat (year)	7-8 lat (year)	9-10 lat (year)
N=444 100%		n=252	n=192	n=206	n=238	n=99	n=242	n=103
	438 98,6%	251 98,4%	187 98,9%	204 99%	234 98,3%	99 100%	237 97,9%	102 99%
	4 0,9%	2 0,8%	2 1,1%	2 1%	2 0,8%	0 0%	3 1,2%	1 1%
	1 0,2%	1 0,4%	0 0%	0 0%	1 0,4%	0 0%	1 0,4%	0 0%
	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%
	1 0,2%	1 0,4%	0 0%	0 0%	1 0,4%	0 0%	1 0,4%	0 0%

Tabela 2. Lokalizacja ludzi na Ziemi – dane dotyczące odpowiedzi dzieci na pytanie (2), *Który obrazek najlepiej pokazuje, gdzie żyją ludzie na Ziemi?* (Which picture shows best where the people live on the earth?)

Który obrazek najlepiej pokazuje, gdzie żyją ludzie na Ziemi? Which picture shows best where the people live on the earth?	Dane dotyczące dzieci, które wybrały dany obrazek						
	Płeć (sex)		Zamieszkanie (city)		Wiek (age)		
	Ch. (boys)	Dz. (girl)	Miasto (city)	Ch. (boys)	Dz. (girl)	Miasto (city)	Ch. (boys)
N=444 100%	n=252	n=192	n=206	n=238	n=99	n=242	n=103
278 62,6%	151 60%	127 66,1%	135 65,5%	143 60,1%	48 48,5%	148 61,2%	82 79,6%
99 22,3%	60 23,8%	39 20,3%	43 20,9%	56 23,5%	31 31,3%	57 23,6%	11 10,7%
5 1%	4 1,6%	1 0,4%	0 0%	5 2,1%	2 2%	3 1,2%	0 0%
26 5,9%	13 5,2%	13 6,9%	14 6,8%	12 5%	3 3%	17 7%	6 5,8%
36 8%	24 9%	12 6,3%	14 6,8%	22 9,2%	15 15,2%	17 7%	4 3,9%

Tabela 3. Lokalizacja chmur względem Ziemi – odpowiedzi dzieci na pytanie (3) *Który obrazek najlepiej pokazuje gdzie są chmury?* (Which picture shows best where the clouds are?)

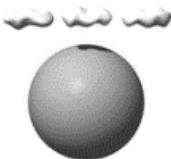
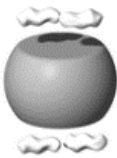
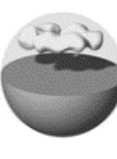
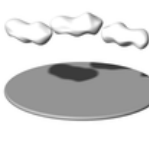
Który obrazek najlepiej pokazuje gdzie są chmury? Which picture shows best where the clouds are?	Dane dotyczące dzieci, które wybrały dany obrazek						
	Płeć (sex)		Zamieszkanie (city)		Wiek (age)		
	Ch. (boys)	Dz. (girl)	Miasto (city)	Ch. (boys)	Dz. (girl)	Miasto (city)	Ch. (boys)
N=444 100%	n=252	n=192	n=206	n=238	n=99	n=242	n=103
270 60,8%	162 63,5%	108 57,1%	138 67%	132 55,5%	39 39,4%	149 61,6%	82 79,6%
140 31,5%	72 28,2%	68 36%	56 27,2%	84 35,3%	54 54,5%	67 27,7%	19 18,4%
1 0,2%	1 0,4%	0 0%	0 0%	1 0,4%	0 0%	1 0,4%	0 0%
17 3,8%	9 3,5%	8 4,2%	10 4,9%	7 2,9%	1 1%	15 6,2%	1 1%
16 3,6%	11 4,3%	5 2,6%	2 1%	14 5,9%	5 5%	10 4,1%	1 1%

Tabela 4. Poruszanie się piłki na Ziemi – odpowiedzi dzieci na pytanie (4) *Który obrazek najlepiej pokazuje co stanie się z piłką kiedy kopnie ją olbrzym?* (Which picture shows best what happens when a giant kicks a ball real hard?)

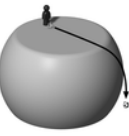
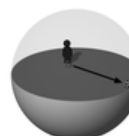
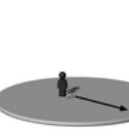

Który obrazek najlepiej pokazuje co stanie się z piłką kiedy kopnie ją olbrzym? Which picture shows best what happens when a giant kicks a ball real hard?	Dane dotyczące dzieci, które wybrały dany obrazek							
	Płeć (sex)		Zamieszkanie (city)		Wiek (age)			
	Ch. (boys)	Dz. (girl)	Miasto (city)	Ch. (boys)	Dz. (girl)	Miasto (city)	Ch. (boys)	
N=444 100%	n=252	n=192	n=206	n=238	n=99	n=242	n=103	
224 50,5%	145 56,9%	79 41,8%	105 51%	119 50%	42 42,4%	121 50%	61 59,2%	
122 27,5%	64 25,1%	58 30,7%	60 29,1%	62 26,1%	35 35,4%	68 28,1%	19 18,5%	
16 3,6%	6 2,4%	10 5,3%	6 2,9%	10 4,2%	6 6,1%	6 2,5%	4 3,9%	
34 7,7%	22 8,6%	12 6,3%	15 7,3%	19 8%	7 7,1%	20 8,3%	7 6,8%	
35 7,9%	13 5,1%	22 11,6%	16 7,8%	19 8%	5 5,1%	21 8,7%	9 8,7%	
13 2,9%	5 2%	8 4,2%	4 1,9%	9 3,8%	4 4%	6 2,5%	3 2,9%	

Tabela 5. Lokalizacja drzew na Ziemi – dane dotyczące odpowiedzi dzieci na pytanie (5) *Który obrazek najlepiej pokazuje gdzie są drzewa na Ziemi?* (Which picture shows best where the trees are on the earth?)

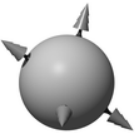

Który obrazek najlepiej pokazuje gdzie są drzewa na Ziemi? Which picture shows best where the trees are on the earth?	Dane dotyczące dzieci, które wybrały dany obrazek						
	Płeć (sex)		Zamieszkanie (city)		Wiek (age)		
	Ch. (boys)	Dz. (girl)	Miasto (city)	Ch. (boys)	Dz. (girl)	Miasto (city)	Ch. (boys)
N=444 100%	n=252	n=192	n=206	n=238	n=99	n=242	n=103
220 49,5%	129 51,2%	91 47,4%	114 55,3%	106 44,5%	28 28,3%	125 51,7%	67 65%
123 27,7%	65 25,8%	58 30,2%	51 24,8%	72 30,3%	41 41,4%	60 24,8%	22 21,4%
6 1,4%	4 1,6%	2 1%	1 0,5%	5 2,1%	0 0%	6 2,5%	0 0%
34 7,7%	16 6,3%	18 9,4%	20 9,7%	14 5,9%	7 7%	21 8,7%	6 5,8%
61 13,7%	38 15,1%	23 12%	20 9,7%	41 17,2%	23 23,2%	30 12,4%	8 7,8%

Tabela 6. Położenia Słońca w nocy – dane dotyczące odpowiedzi dzieci na pytanie (6) *Gdzie jest Słońce w nocy?* (Where is the sun at night?)

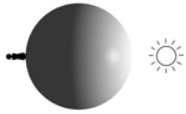

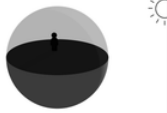

<i>Gdzie jest Słońce w nocy?</i> Where is the sun at night?	Dane dotyczące dzieci, które wybrały dany obrazek						
	Płeć (sex)		Zamieszkanie (city)		Wiek (age)		
	Ch. (boys)	Dz. (girl)	Miasto (city)	Ch. (boys)	Dz. (girl)	Miasto (city)	Ch. (boys)
N=444 100%	n=252	n=192	n=206	n=238	n=99	n=242	n=103
241 54,3%	146 57,3%	95 50,3%	120 58,3%	121 50,8%	24 24,2%	139 57,4%	78 75,7%
46 10,4%	28 11%	18 9,5%	24 11,7%	22 9,2%	13 13,1%	24 9,9%	9 8,7%
33 7,4%	19 7,5%	14 7,4%	21 10,2%	12 5%	9 9,1%	18 7,4%	6 5,8%
87 19,6%	39 15,3%	48 25,4%	23 11,2%	64 26,9%	37 37,4%	44 18,2%	6 2,9%
37 8,9%	23 9%	14 7,4%	18 8,7%	19 8%	16 16,2%	17 7%	4 3,9%

Tabela 7. Poruszanie się ludzi na Ziemi – dane dotyczące odpowiedzi dzieci na pytanie (7) *Co się stanie jeśli będziesz szedł prosto w jednym kierunku przez bardzo długi czas?* (What happens when you walk along a straight line for a very long time?)

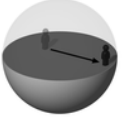
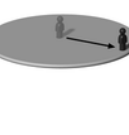
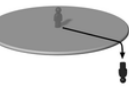
Co się stanie jeśli będziesz szedł prosto w jednym kierunku przez bardzo długi czas? What happens when you walk along a straight line for a very long time?	Dane dotyczące dzieci, które wybrały dany obrazek							
	Płeć (sex)		Zamieszkanie (city)		Wiek (age)			
	Ch. (boys)	Dz. (girl)	Miasto (city)	Ch. (boys)	Dz. (girl)	Miasto (city)	Ch. (boys)	
N=444 100%	n=252	n=192	n=206	n=238	n=99	n=242	n=103	
317 71,4%	187 74,2%	130 67,7%	147 71,4%	170 71,4%	59 59,6%	173 71,5%	85 82,5%	
43 9,7%	21 8,3%	22 11,5%	24 11,7%	19 8%	16 16,2%	25 10,3%	2 1,9%	
9 2%	7 2,8%	2 1%	6 2,9%	3 1,3%	4 4%	3 1,2%	2 1,9%	
36 8,1%	17 6,7%	19 9,9%	15 7,3%	21 8,8%	6 6,1%	23 9,5%	7 6,8%	
29 6,5%	14 5,6%	15 7,8%	13 6,3%	16 6,7%	8 8,1%	14 5,8%	7 6,8%	
10 2,3%	6 2,4%	4 2,1%	1 0,5%	9 3,8%	6 6,1%	4 1,7%	0 0%	

Tabela 8. Kształt Ziemi – dane dotyczące odpowiedzi dzieci na pytanie (8) *Który obrazek najlepiej przypomina Ziemię?* (Which picture resembles the earth best?)

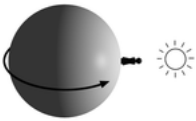
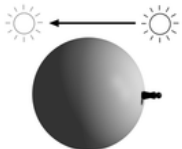
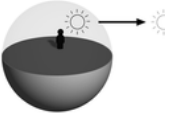
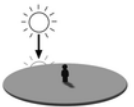
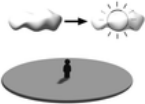
<i>Który obrazek najlepiej przypomina Ziemię?</i>	Dane dotyczące dzieci, które wybrały dany obrazek	Płeć (sex)		Zamieszkanie (city)		Wiek (age)		
		Ch. (boys)	Dz. (girl)	Miasto (city)	Ch. (boys)	Dz. (girl)	Miasto (city)	Ch. (boys)
		n=252	n=192	n=206	n=238	n=99	n=242	n=103
N=444 100%								
429 96,6%	242 96%	187 97,4%	202 98,1%	227 95,4%	94 95%	234 96,7%	101 98,1%	
8 1,8%	4 1,6%	4 2,1%	3 1,5%	5 2,1%	1 1%	5 2,1%	2 1,9%	
0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	
0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	0 0%	
2 0,5%	2 0,8%	0 0%	0 0%	2 0,8%	2 2%	0 0%	0 0%	
5 1,1%	4 1,6%	1 0,5%	1 0,5%	4 1,7%	2 2%	3 1,2%	0 0%	

Tabela 9. Zjawisko zapadania nocy – dane dotyczące odpowiedzi dzieci na pytanie (9) *Który obrazek najlepiej pokazuje jak zapada noc?* (Which picture shows best how night falls?)

<i>Który obrazek najlepiej pokazuje jak zapada noc?</i> Which picture shows best how night falls?	Dane dotyczące dzieci, które wybrały dany obrazek						
	Płeć (sex)		Zamieszkanie (city)		Wiek (age)		
	Ch. (boys)	Dz. (girl)	Miasto (city)	Ch. (boys)	Dz. (girl)	Miasto (city)	Ch. (boys)
N=444 100%	n=252	n=192	n=206	n=238	n=99	n=242	n=103
92 20,7%	63 24,7%	29 15,3%	46 22,3%	46 19,3%	13 13,1%	45 18,6%	34 33%
111 25%	65 25,5%	46 24,3%	57 27,7%	54 22,7%	14 14,1%	66 27,3%	31 30,1%
26 5,9%	12 4,7%	14 7,4%	9 4,4%	17 7,1%	13 13,1%	11 4,5%	2 1,9%
176 39,6%	95 37,3%	81 42,9%	73 35,4%	103 43,3%	47 47,5%	97 40,1%	32 31,1%
39 8,8%	20 7,8%	19 10%	21 10,2%	18 7,6%	12 12,1%	23 9,5%	4 3,9%